Spis treści

Rozdział 1

Lista 2

1.1. zadanie 1

Jądro w atomie żelaza ma promień około $4\cdot 10^{-15}m$ i zawiera 26 protonów.

- a) Jaka jest wartości sily odpychającej siły elektrostatycznej działającej między dwoma protonami, jeśli znajdują sie one w odległości $4\cdot 10^{-15}m$?
- b) Jaka jest wartości siły grawitacyjnej działającej między tymi dwoma protonami?

1.1.1. a)

Dane:

1.
$$r = 4 \cdot 10^{-15} m$$

2.
$$q_1=q_2=q_p=+e=1.6\cdot 10^{-19}C$$
 – ładunek protonu (odczytane z jakieś tabelki)

3.
$$k = 8.99 \cdot 10^9 \frac{N \cdot m^2}{C^2}$$

Szukane:

1.
$$F_o = ?$$

Rozwiązanie:

$$F_o = k \cdot \frac{q_1 \cdot q_1}{r^2}$$

$$= k \cdot \frac{q_p^2}{r^2}$$

$$= 8.99 \cdot 10^9 \frac{N \cdot m^2}{C^2} \cdot \frac{(1.6 \cdot 10^{-19} C)^2}{(4 \cdot 10^{-15} m)^2}$$

$$\approx 14N$$

1.1.2. b)

Dane:

1.
$$r = 4 \cdot 10^{-15} m$$

2.
$$G = 6.67 \cdot 10^{-11} \frac{N \cdot m^2}{kg^2}$$

3. $m_1 = m_2 = m_p = 1.67 \cdot 10^{-27} kg$ – wartość powszechnie znana

Szukane:

1.
$$F_q = ?$$

Rozwiązanie:

$$\begin{split} F_q &= G \cdot \frac{m_1 \cdot m_2}{r^2} \\ &= G \cdot \frac{m_p^2}{r^2} \\ &= 6.67 \cdot 10^{-11} \frac{N \cdot m^2}{kg^2} \cdot 10^{-27} kg \cdot \frac{(1.67 \cdot 10^{-27} kg)^2}{(4 \cdot 10^{-15} m)^2} \\ &\approx 1.2 \cdot 10^{-35N} \end{split}$$

1.2. zadanie 2

Dwa ładunki punktowe $q_1=2.1\cdot 10^{-8}C$ i $q_2=-4\cdot q_1$ znajdują się w odległości 50m od siebie. Znajdź punkt, w którym natężenie pola elektrycznego równe jest zeru.

Dane:

1.
$$q_1 = 2.1 \cdot 10^{-8} C$$

2.
$$q_2 = -4 \cdot q_1$$

3.
$$l = 50m$$
 – odległość między q_1 i q_2

Szukane:

1. p = ? – punkt, dla którego natężenie równe jest zeru

Rozwiązanie: $-q_1$ i======50m===== i,q_2 ------

$$E = E_1 + E_2 = 0$$

$$\frac{F_1}{q} + \frac{F_2}{q} = 0$$

$$k \cdot \frac{q_1}{r_1^2} + k \cdot \frac{q_2}{r_2^2} = 0 \wedge (r_2 = r_1 - 50)$$

$$\frac{q_1}{r_1^2} + \frac{-4 \cdot q_1}{(r_1 - 50)^2} = 0$$

$$q_1 \cdot (r_1 - 50)^2 - 4 \cdot q_1 \cdot r_1^2 = 0$$

$$-3 \cdot q_1 \cdot r_1^2 - 100 \cdot q_1 \cdot r_1 + 250 = 0$$

1.3. zadanie 5

Elektrony są bezustannie wybijane z czątek powietrza w atmosferze przez cząstki promieniowania kosmicznego. Każdy elektron po uwulnieniu doznaje działania siły elektrostatycznej F, wskutek istnienia pola elektrycznego, wytwarzanego w atmosferze przez naładowane cząstki, znajdujące się już na Ziemi. W pobliżu powierzchni Ziemi natężenie pola elektrycznego ma wartości E=150N/C i jest skierowane w dół. Ile wynosi ΔE_p elektrycznej energii potencjalnej uwolnionego elektornu, gdy siła elektrostatyczna powoduje, że przemieszcza się on pionowo do góry, na odległość d=520m?

Dane:

1.
$$E = 150N/C$$

2.
$$d = 520m$$

3.
$$q_e = -e = -1.6 \cdot 10^{-19} C$$
 – wartość odczytana z tabelki

Szukane:

1.
$$\Delta E_p = ?$$

Rozwiązanie:

$$\begin{split} \Delta E_p &= -W \\ &= -\overrightarrow{F} \cdot \overrightarrow{d} \\ &= -\overrightarrow{E} \cdot q_e \cdot \overrightarrow{d} \\ &= -E \cdot q_e \cdot d \cdot \cos \theta \\ &= -E \cdot q_e \cdot d \cdot \cos 180 \quad \theta = 180 \text{, gdyż natężenie skierowane jest w dół, a przesunięcie do góry} \\ &= -150 \frac{N}{C} \cdot -1.6 \cdot 10^{-19} C \cdot 520 m \\ &\approx 1.2 \cdot 10^{-14} J \end{split}$$

1.4. zadanie 7

Kondensator płaski, którego pojemność C wynosi 13.5pF jest naładowany przez źrodło do różnicy potencjałów między okładkamo U=12,5V. Po odłączeniu źródła, między okładki kondensatora wsunięto porcelanową płytę ($\varepsilon_r=6.5$). Jaka jest energia potencjalna układu kondensator-płyta przed wsunięciem płyty i po nim?

Dane:

1.
$$C = 13.5pF = 13.5 \cdot 10^{-12}F$$

2.
$$U = 12.5V$$

3.
$$\varepsilon_r = 6.5$$

Szukane:

- 1. $E_{p1} = ?$ energia potencjalna przed wsunięciem
- 2. $E_{p2} = ?$ energia potencjalna po wsunięciu

Rozwiązanie:

$$E_{p1} = \frac{C \cdot U^2}{2} = \frac{q^2}{2 \cdot C}$$

= $\frac{13.5pF \cdot (12.5V)^2}{2}$
 $\approx 1100pJ$

$$E_{p2} = \frac{q^2}{2 \cdot \varepsilon_r \cdot C}$$

$$= \frac{E_{p1}}{\varepsilon_r}$$

$$\approx 160 pJ$$

1.5. zadanie 8

Ile wynosi prędkość unoszenia elektronów przewodnictwa w przewodniku o promieniu $r=900\mu m$, w którym płynie prąd stały o natężeniu I=17mA? Przyjmij, że każdy atom miedzi dostarcza jednego elektronu przewodnictwa, a gęstość prądu jest stała na całym przekroju drutu.

Dane:

1. $r = 900 \mu m$

2. I = 17mA

3. $N_A = 6.02 \cdot 10^{12} mol^{-1}$

4. $\rho = 8.96 \cdot 10^3 kg/m^3$ – odczytane z tabelki

5. $M = 63.54 \cdot 10^{-3} kg/mol$ – masa molowa odczytan a z tabelki

6. $e = 1.6 \cdot 10^{-19} C$ – odczytane z tabelki

Szukane:

1. $v_d = ?$ – prędkość unoszenia

Rozwiązanie:

$$\begin{array}{rcl} v_d & = & \frac{J}{n \cdot e} \\ & = & \frac{I}{n \cdot e \cdot S} \\ & = & \frac{I}{n \cdot e \cdot \Pi \cdot r^2} \\ & \approx & \frac{17 \cdot 10^{-3} A}{(8.49 \cdot 10^{28} m^{-3}) \cdot (1.6 \cdot 10^{-19} C) \cdot (3.14 \cdot 900 \cdot 10^{-9} m^2)} \\ & \approx & 4.9 \cdot 10^{-7} m/s \end{array}$$

$$\begin{array}{ll} n & = & (\text{liczba atomow w jedonostce objetosci}) \\ & = & (\text{liczba atomow w molu}) \cdot (\text{liczba moli w jednosctce masy}) \cdot (\text{masa na jednostke objetosci}) \\ & = & N_A \cdot \left(\frac{1}{M}\right) \cdot \rho \\ & = & \frac{(6.02 \cdot 10^{12} mol^{-1}) \cdot (8.96 \cdot 10^3 kg/m^3)}{63.54 \cdot 10^{-3} kg/mol} \\ & \approx & 8.49 \cdot 10^{28} \text{elektronow}/m^3 \end{array}$$

Bibliografia

[1] test reference